

การเมืองเรื่องต้องรู้

เครือสิริ วิเศษสุวรรณภูมิ¹ และ กันยปรีณ แซ่ลิ้ม²

ระบบการเมืองของชาติจะเข้มแข็งได้ต้องอาศัยการร่วมมือร่วมใจของประชาชนทุกคน รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ของประเทศไทย ซึ่งประกาศใช้ในปี 2540 ได้เปลี่ยนรูปแบบการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) และการได้มาของสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) ดังนั้น เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจในการเลือกตั้งระบบใหม่ รุสมิแลได้รับเกียรติเป็นอย่างสูงจากคุณกลุ่ม ยังอกัย ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดปัตตานี ให้สัมภาษณ์ถึงรูปแบบการเลือกตั้ง ส.ส. และ ส.ว. พร้อมทั้งทิวทัศน์ทั่วไปทางการเมืองแก่ผู้สนใจ

รุสมิแล : การเลือกตั้งระบบใหม่กับระบบเก่าแตกต่างกันเรื่องใดบ้าง

คุณกลุ่ม : การเลือกตั้งระบบใหม่กฎหมายรัฐธรรมนูญปี 2540 ได้กำหนดให้มีการเลือกตั้งแบบผสมผสาน มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วประเทศ 500 คน โดยได้มาจาก

1. แบบบัญชีรายชื่อพรรค (party list) มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 100 คน ใช้เขตประเทศเป็นเขตเลือกตั้ง โดยแต่ละพรรคต้องเสนอรายชื่อผู้สมัครจำนวน 100 คน ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งกฎหมายกำหนดให้เสนอรายชื่อก่อนวันรับสมัครเลือกตั้งแบบแบ่งเขต ผู้สมัครที่มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อพรรค จะต้องมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อพรรคอื่น และไม่เป็นผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง พรรคการเมืองที่เสนอบัญชีรายชื่อจะต้องมีผู้สมัครกระจายอยู่ทั่วทุกภาคของประเทศเพื่อความ เป็นธรรม

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

² นักวิชาการศึกษา งานหลักสูตรและพัฒนาคณาจารย์ กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

การออกหมายเลขประจำตัวผู้สมัคร คณะกรรมการการเลือกตั้งจะเป็นผู้กำหนด เช่น ถ้ามีพรรคการเมือง 10 พรรค เสนอบัญชีรายชื่อพร้อมกัน คณะกรรมการการเลือกตั้งจะให้จับสลาก หากพรรค ก. ได้หมายเลข 1 ก็จะใช้หมายเลขนี้เป็นชื่อบัญชีพรรค ส่วนผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้งประจำพรรคนั้นก็ได้หมายเลขเดียวกับบัญชีรายชื่อพรรคทั่วประเทศ

เมื่อการเลือกตั้งเสร็จสิ้น จะมีการรวมคะแนน โดยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พรรคใดที่ได้คะแนนไม่ถึง 5% จะถูกตัดออกจากระบบบัญชีรายชื่อพรรค

2. แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง (one man one vote) ทั่วประเทศมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 400 คน โดยเขตเลือกตั้ง 1 เขต มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ 1 คน ซึ่งจังหวัดปัตตานีมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 4 คน ดังนั้น การเลือกตั้งระบบใหม่จะได้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน 500 คน ซึ่งต่างจากระบบเก่า ที่จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้จากการคำนวณจำนวนประชากรแต่ละจังหวัด

รูสมิแล : การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภามีรูปแบบเหมือนการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือไม่

คุณกล่อม : ส่วนใหญ่เหมือนกัน โดยตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.2541 กำหนดให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มาใช้กับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เว้นแต่

1. การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ใช้เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง
2. ห้ามหาเสียง แต่แนะนำตัวได้
3. ห้ามพรรคการเมืองสนับสนุนผู้สมัคร (ไม่สังกัดพรรคการเมือง)
4. ผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง เลือกผู้สมัครได้เพียงคนเดียว (ไม่ว่าในจังหวัดนั้นจะมีสมาชิกวุฒิสภาได้กี่คน)
5. นับคะแนนที่หน่วยเลือกตั้ง (ไม่นับที่เขตเลือกตั้ง)
6. ผู้ได้รับคะแนนมากที่สุดตามลำดับลงมา ได้เป็นสมาชิกวุฒิสภาตามจำนวนที่จังหวัดนั้นพึงมี

นายกล่อม ยิงอภัย

ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ประจำจังหวัดปัตตานี

ประวัติ นายกล่อม ยิงอภัย

อายุ 65 ปี

ประวัติการศึกษา

- มัธยมศึกษาปีที่ 6
- นักเรียนนายอำเภอ รุ่น 22 (นอ.รุ่น 22)
- นักเรียนปกครองระดับสูง รุ่น 25 (นปส.รุ่น 25)

สถานภาพสมรสและครอบครัว

สมรสกับนางเพ็ญศรี ณ สงขลา
มีบุตร-ธิดา 3 คน

ประวัติการทำงาน

- 2510 ปลัดอำเภอจัตวา อำเภอสาयบุรี
- 2510 ปลัดอำเภอดริ อำเภอสาयบุรี
- 2514 ปลัดอำเภอดริ อำเภอเมืองปัตตานี
- 2516 ประจำกองประสานราชการ กรมการปกครอง (ปฏิบัติงาน ศปต.ยะลา)
- 2519 ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครอง 4, 5) อำเภอสาयบุรี
- 2523 ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอทุ่งยางแดง
- 2527 นายอำเภอปะนาเระ
- 2531 ผู้ช่วยปลัดจังหวัดปัตตานี
- 2532 นายอำเภอโคกโพธิ์

ตำแหน่งปัจจุบัน

- ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จังหวัดปัตตานี
- ผู้จัดการศูนย์ฝึกอาชีพ (วัดช้างเท้า)
- ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดปัตตานี
- กรรมการลูกเสือจังหวัดปัตตานี

คุณกลม ย้งอภัย
ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดปัตตานี

รับเสด็จ สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์

ร่วมพิธีวางศิลาฤกษ์โรงพยาบาลประจำอำเภอโคกโพธิ์
จังหวัดปัตตานี

ช่วยเหลือผู้ประสบภัย

บทบาทด้านการศึกษา

คุณกลุ่ม บังอภัย และครอบครัว

- ที่ปรึกษาศูนย์อำนวยการบริหาร
จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.)
- กรรมการศาสนาจังหวัดปัตตานี
- ประธานชมรมสุขภาพจังหวัดปัตตานี

การศึกษาคุณงาน

ประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย, สิงคโปร์,
เมียนมา, ลาว, จีน

ผลงานวิชาการ

- เอกสารวิจัย เรื่อง การแก้ปัญหา
ปัญหาความสงบเรียบร้อย : ศึกษา
เฉพาะกรณีกิ่งอำเภอทุ่งยางแดง
จังหวัดปัตตานี
- เอกสารวิจัย เรื่อง สักควาพันธะ

สมาชิกวุฒิสภาชุดปัจจุบันมีจำนวน 263 คน มาจากการแต่งตั้ง เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2539 (สมัย
รัฐบาลของนายบรรหาร ศิลปอาชา)

เมื่ออายุของสมาชิกวุฒิสภาลิ้นสุดลง จะต้องเลือกตั้งภายใน 30 วัน แต่ตามบทเฉพาะกาลบัญญัติว่าการ
เลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาครั้งแรก ในกรณีสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาลิ้นสุดลงเมื่อครบสี่ปี นับแต่
วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง ให้ทำการเลือกตั้งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันก่อนครบสี่ปี

ดังนั้นจะต้องดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาให้เสร็จภายในหกสิบวัน ก่อนวันที่ 21 มีนาคม
2543 นั่นคือวันเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาครั้งแรกในประเทศไทยจะอยู่ระหว่างวันที่ 20 มกราคม ถึง
วันที่ 20 มีนาคม 2543

สมาชิกวุฒิสภาตามกฎหมายรัฐธรรมนูญใหม่กำหนดให้มีจำนวน 200 คน การคำนวณจำนวน
สมาชิกวุฒิสภาของแต่ละจังหวัด มีหลักการคำนวณเหมือนกับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กล่าว
คือ ใช้จำนวนประชากรทั้งประเทศ ทหารด้วย 200 แล้วนำผลลัพธ์ที่ได้ไปหารด้วยจำนวนประชากรของ
แต่ละจังหวัด ก็จะได้จำนวนสมาชิกวุฒิสภาทั้งจังหวัดที่พึงมี

ตัวอย่าง ขณะนี้ประเทศไทยมีประชากร 61,000,000 คน สมาชิกวุฒิสภาทั้งหมดมีจำนวน 200 คน
เอา 200 หาร 61 ล้านคน ผลลัพธ์ที่ได้ 350,000 คน ต่อสมาชิกวุฒิสภา 1 คน จังหวัดปัตตานีมี
ประชากร 599,000 คน เศษหารด้วย 350,000 ก็จะได้สมาชิกวุฒิสภาเพิ่ม 1 คน (เศษ 249,000 ซึ่ง
เกินกว่าครึ่งจะได้สมาชิกวุฒิสภาเพิ่มอีก 1 คน) รวม 2 คน

รูสมิแล : คุณสมบัติผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาเหมือนกันหรือไม่อย่างไร

คุณกลุ่ม : ผู้มีสิทธิสมัครเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
2. มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง
3. สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า เว้นแต่เคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือ
สมาชิกวุฒิสภา

4. เป็นสมาชิกพรรคการเมืองพรรคใดพรรคหนึ่ง แต่เพียงพรรคเดียว นับถึงวันรับสมัครเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน
5. ผู้สมัครแบบแบ่งเขตต้องมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้
 - ก. มีชื่อในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันเลือกตั้ง
 - ข. เคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นในจังหวัดนั้น
 - ค. เป็นบุคคลที่เกิดในจังหวัดที่สมัคร
 - ง. เคยศึกษาอยู่ในจังหวัดที่สมัครติดต่อกันไม่น้อยกว่าสองปีการศึกษา
 - จ. เคยรับราชการ หรือเคยมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสองปี

และยังมีลักษณะต้องห้ามอีกหลายประการ เช่น ไม่คิดยาเสพติดให้โทษ เป็นต้น

สำหรับคุณสมบัติของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภามีดังนี้

1. มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
 2. มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง
 3. สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
 4. และมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งตามข้อ ก. - จ. ของคุณสมบัติสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- จะเห็นได้ว่าคุณสมบัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาต่างกันในเรื่องอายุ และการสังกัดพรรคการเมืองเท่านั้น นอกจากนั้นเหมือนกัน

รูสมิแล : อะไรเป็นตัวบ่งชี้ว่าการเลือกตั้งระบบใหม่ดีกว่าระบบเก่า

คุณกล่อม : รูปแบบการเลือกตั้งระบบใหม่ มีความเชื่อว่าดีกว่าระบบเก่าดังนี้

- การเลือกตั้งแบบแบ่งเขตจะทำให้

1. ประชาชนทั่วประเทศมีความเสมอภาค เลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ 1 คน เท่าเทียมกัน
2. เขตเลือกตั้งเล็กลง ประชาชนกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถมีความใกล้ชิดยิ่งขึ้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรับรู้ปัญหาของราษฎรอย่างแท้จริง
3. เขตเลือกตั้งเล็กลงทำให้ประชาชนเกิดความสนใจทางการเมืองมากขึ้น จนกระทั่งส่งผลให้เขตเลือกตั้งแต่ละแห่งกลายเป็นชุมชนทางการเมือง
4. การใช้อิทธิพลทุ่มซื้อเสียงมีน้อยลง เพราะประชาชนรู้จักผู้สมัครเป็นอย่างดี ทั้งยังเปิดโอกาสให้คนดีมีความสามารถ แต่ไม่มีเงิน มีโอกาสได้รับการเลือกตั้งเพิ่มขึ้น
5. พรรคการเมืองจะคัดเลือกตัวผู้สมัครที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น เพราะแต่ละเขตประชาชนสามารถเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เพียงคนเดียว พรรคการเมืองจึงต้องคัดสรรคนที่ดีที่สุดในแต่ละเขตนั้น ๆ ลงรับสมัครเลือกตั้ง

- การเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ

1. ทุกคะแนนที่ประชาชนเลือกมีความสำคัญ เพราะจะนำมารวมกันหมดเพื่อสรรหาจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
2. เป็นเขตเลือกตั้งขนาดใหญ่ ชื่อเสียงยาก
3. ทำให้ระบบพรรคมีความเข้มแข็ง เพราะประชาชนเลือกพรรค
4. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีวิสัยทัศน์กว้าง เพราะเป็นการเลือกจากประชาชนทั้งประเทศ

5. นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรี อาจมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ซึ่งเป็นตัวแทนจากการเลือกของประชาชนทั่วประเทศถือเป็นตัวแทนที่แท้จริง

รูสมิแล : การเลือกตั้งแบบใหม่ป้องกันการทุจริตได้มากน้อยเพียงใด

คุณกล่อม : รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ได้กำหนดมาตรการที่ช่วยป้องกันการทุจริตในการเลือกตั้งไว้ ดังนี้

1. กำหนดให้มีคณะกรรมการการเลือกตั้งทำหน้าที่กำกับดูแลการเลือกตั้งให้บริสุทธิ์ยุติธรรม เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยอิสระไม่ขึ้นต่อรัฐมนตรี ซึ่งเป็นนักการเมืองและเป็นผู้มีส่วนได้เสียในการเลือกตั้ง
2. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อใช้เขตประเทศเป็นเขตเลือกตั้ง ทำให้ยากแก่การซื้อเสียง ในขณะที่การเลือกตั้งแบบแบ่งเขตนั้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับประชาชนมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดทำให้การซื้อเสียงเป็นไปได้ยากเช่นกัน
3. การนับคะแนน มีการกำหนดให้นำบัตรเลือกตั้งจากทุกหน่วยมารวมกันเพื่อนับ ณ ที่เดียวกัน ทำให้ผู้ซื้อเสียงไม่สามารถทราบได้ว่าผู้เลือกตั้งแต่ละหน่วยลงคะแนนเสียงตามที่คาดหมายหรือไม่
4. กฎหมายกำหนดให้รัฐสนับสนุนจัดที่ปิดประกาศในที่สาธารณะ ส่งเอกสารเลือกตั้งให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จัดหาสถานที่ให้ผู้สมัครเพื่อหาเสียง พร้อมจัดสรรเวลาออกวิทยุ-โทรทัศน์ให้พรรคการเมือง เพื่อความเที่ยงธรรมและมีโอกาสที่เท่าเทียมกันในการหาเสียง

รูสมิแล : ประชาชนได้อะไรจากการเลือกตั้งระบบใหม่บ้าง

คุณกล่อม : สิ่งที่ประชาชนจะได้รับมีดังนี้

1. ประชาชนได้เข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น เนื่องจากกฎหมายได้กำหนดให้การเลือกตั้งเป็นหน้าที่และเปิดโอกาสให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อยู่นอกเขตเลือกตั้งหรืออยู่นอกราชอาณาจักร มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง นอกจากนี้องค์กรเอกชนที่มีความประสงค์จะช่วยเหลือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการตรวจสอบการเลือกตั้งก็สามารถทำได้
2. ประชาชนจะได้รัฐบาลที่มีเสถียรภาพ การแบ่งเขตเลือกตั้งทำให้ผู้สมัครที่ได้รับคะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับการเลือกตั้ง ซึ่งการใช้คะแนนสูงสุดจะช่วยให้พรรคใหญ่มีโอกาสได้เสียงข้างมากในสภา อันจะนำไปสู่เสถียรภาพของรัฐบาล ส่วนการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ บัญชีใดได้คะแนนน้อยกว่า 5% ของคะแนนรวมทั่วประเทศ ถือว่าไม่มีผู้ใดในบัญชีนั้นได้รับเลือกตั้ง เป็นการเสริมสร้างพรรคการเมืองให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น
3. ประชาชนจะได้รัฐบาลที่มีประสิทธิภาพ กฎหมายได้สร้างมาตรการเพื่อให้รัฐบาลมีประสิทธิภาพ ด้วยการคัดสรรคนดีเข้าสู่ระบบการเมือง โดยกำหนดให้การเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของประชาชน ย่อมทำให้ผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งมากขึ้น การจ่ายเงินซื้อเสียงในการเลือกตั้ง จะเป็นการลงทุนสูงอาจไม่คุ้มทุน นอกจากนี้การกำหนดให้รัฐสนับสนุนการหาเสียงแก่ผู้สมัคร จะทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่ต้องพึ่งพาทุนสนับสนุนการเลือกตั้งอันจะช่วยขจัดปัญหาการตอบแทนบุญคุณเมื่อได้รับการเลือกตั้ง อีกทั้งได้มีการกำหนดให้มีคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นหน่วยงานที่คอยดูแลการเลือกตั้ง จะทำให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริต เที่ยงธรรมยิ่งขึ้น

รูสมิแล : การได้มาซึ่งคณะกรรมการเลือกตั้งของแต่ละจังหวัดมีความเป็นมาอย่างไร

คุณกล่อม : คณะกรรมการเลือกตั้งมี 3 ระดับ ดังนี้

1. คณะกรรมการการเลือกตั้งระดับชาติ มีจำนวน 5 คน ได้มาจากการสรรหา มีวาระ 7 ปี แต่วาระแรกให้อยู่ 3.6 ปี มีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลนโยบายการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร, สมาชิกวุฒิสภา, สมาชิกสภาท้องถิ่น, ผู้บริหารท้องถิ่น ตลอดจนการออกเสียงประชามติ
2. คณะกรรมการการเลือกตั้งระดับจังหวัด ได้มาจากการสรรหา ซึ่งมีอนุกรรมการสรรหาประกอบด้วย ปลัดจังหวัด, อัยการจังหวัด, ตัวแทนหอการค้า, ศึกษานิเทศก์จังหวัด และตัวแทนองค์กรเอกชน ทำหน้าที่สรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด มีความเป็นกลางทางการเมืองเป็นที่ประจักษ์ เมื่อผ่านการพิจารณาและเห็นชอบของอนุกรรมการการสรรหาให้เสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาแต่งตั้งต่อไป

คุณสมบัติของคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดคือ ต้องมีสัญชาติไทยโดยการเกิด และมีอายุไม่ต่ำกว่า 40 ปีบริบูรณ์ในวันที่ได้รับการเสนอชื่อ โดยมีวาระการดำรงตำแหน่ง 6 ปี และดำรงได้เพียงวาระเดียว แต่ในวาระแรกเริ่มให้ดำรงตำแหน่ง 3 ปี

จำนวนคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขึ้นอยู่กับจำนวนเขตเลือกตั้งแต่ละจังหวัด ดังนี้

- จังหวัดที่มีเขตเลือกตั้ง 1-5 เขต มีคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดได้ 5 คน เช่น จังหวัดปัตตานีแบ่งเขตเลือกตั้งเป็น 4 เขต มีคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด 5 คน
 - จังหวัดที่มีเขตเลือกตั้ง 6-15 เขต มีคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด 7 คน
 - จังหวัดที่มีเขตเลือกตั้ง 16 เขตขึ้นไป มีคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด 9 คน
3. คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่ละเขตเลือกตั้งต้องมีไม่น้อยกว่า 9 คน คุณสมบัติผู้สมัครต้องมีอายุ 35 ปีบริบูรณ์ มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้ง จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และไม่สังกัดพรรคการเมือง

คณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่เป็นผู้ปฏิบัติการเลือกตั้ง ได้แก่ รับสมัครผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง แต่งตั้งเจ้าหน้าที่นับคะแนน รวมทั้งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ดูแลความสงบในการเลือกตั้ง และดูแลการเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม

รูสมิแล : คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมีหน้าที่ใดบ้าง

คุณกล่อม : คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. อำนวยการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติที่กระทำภายในจังหวัด
2. เสนอแนะการแบ่งเขตเลือกตั้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง
3. รวบรวมและตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง/ผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติเสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง
4. เสนอแนะต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณาแต่งตั้งบุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติตามที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ หรือกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นกำหนดไว้
5. ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง หรือการออกเสียงประชามติ

รูสมิแล : การเลือกตั้งครั้งต่อไป ประชาชนต้องมีการเตรียมตัวอย่างไรบ้าง

คุณกล่อม : คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอความร่วมมือจากประชาชนให้ไปตรวจดูทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เพื่อช่วยกันป้องกันปรามการย้ายคนเข้าบ้านด้วยเจตนาทุจริตการเลือกตั้ง โดยคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดจะประกาศทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ ทุกอำเภอ สำนักงานเทศบาล และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ซึ่งประชาชนสามารถตรวจดูรายชื่อและขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ตลอดทั้งปี

ทั้งนี้ประชาชนต้องรู้จักเขตเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิเข้าเลือกตั้ง และสถานที่เลือกตั้งด้วย

รูสมิแล : คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีอะไรบ้าง

คุณกล่อม : 1. เป็นผู้มีสัญชาติไทย ถ้าแปลงสัญชาติต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี

2. อายุ 18 ปีบริบูรณ์ ในวันที่ 1 มกราคม ของปีที่มีการเลือกตั้ง

3. มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านไม่น้อยกว่า 90 วันนับถึงวันเลือกตั้ง

การไปเลือกตั้งต้องเตรียมบัตรประจำตัวประชาชน และเข้าใจวิธีลงคะแนนด้วย

ส่วนบุคคลต้องห้ามไม่ให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง ได้แก่

1. วิกลจริต จิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ

2. เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต นักบวช

3. ต้องคุมขังโดยหมายของศาลหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

4. อยู่ระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

ในช่วงที่ประเทศกำลังประสบภาวะวิกฤติ ความเข้มแข็งทางการเมืองย่อมเป็นพื้นฐานสำคัญในการแก้ปัญหา รูสมิแลหวังว่าสาระสำคัญที่นำเสนอในฉบับนี้จะสร้างความเข้าใจในการเลือกตั้งรูปแบบใหม่ยิ่งขึ้น แต่ความรู้ความเข้าใจเพียงสิ่งเดียวก็น่าจะไม่เพียงพอที่จะสร้างความเข้มแข็งทางการเมืองได้ ยังคงต้องอาศัยจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกคนในชาติต่อไป

